

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 21. června 2023
č. j. MSP-819/2022-ODKA-SPZ/3
Počet listů: 2
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Obv. N. M. – stížnost pro porušení zákona

Přílohy: trestní spis OS v Českých Budějovicích sp. zn. 6 T 112/2021.

Podle § 266 odst. 1 zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) podávám ve prospěch obviněné N. M.

s t í ž n o s t p r o p o r u š e n í z á k o n a

proti pravomocnému rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 13.12.2021, č.j. 6 T 112/2021-105

Napadené rozhodnutí

1. Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 13.12.2021, č.j. 6 T 112/202-105 (dále jen jako „napadený rozsudek“) byla obviněná N. M. (dále jen jako „obviněná“) uznána vinnou přečinem zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 trestního zákoníku a za tento jí byl uložen trest v trvání 6 měsíců v souladu s § 196 odst. 1 trestního zákoníku, přičemž pro účely výkonu trestu byla podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazena do věznice s ostrahou.
2. Přečin je ve výroku o vině Napadeného rozsudku popsán následovně (zkráceně): „*v době od 16.10.2019 do 02.07.2021 v Českých Budějovicích či na jiném místě úmyslně neplnila svou vyživovací povinnost vůči svým dětem T. M. a J. T., které byly rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 03.04.2019, č.j. 0 P 472/2016-217, jenž nabyl právní moci dne 15.05.2019, svěřeny do pěstounské péče mateřské babičky J. M., přičemž rozhodnutí Úřadu*

práce České republiky – Krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 10.06.2019, č.j. 181913/19/CB byl nezletilý T. M. od 15.05.2019 přízná příspěvek na úhradu potřeb dítěte, ve výši 4.950 Kč měsíčně jako dávka péčovské péče a rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 10.06.2019, č.j. 181904/19/CB, byl nezletilému J. T. od 15.05.2019 přiznán příspěvek na úhradu potřeb dítěte ve výši 4.950 Kč měsíčně jako dávka péčovské péče, čímž právo na výživné pro děti obviněné přešlo na český stát, a takto jednala přesto, že jí vyživovací povinnost vyplývá z ustanoví Občanského zákoníku a konkrétně jí byla stanovena rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 01.08.2019, č.j. 0 P 472/2016-258, jenž nabyl právní moci dne 01.10.2019, a to v částkách 1.300 Kč měsíčně na dceru T. M. a 1.200 Kč na syna J. T., splatných vždy každého 15. dne v měsíci předem na účet Úřadu práce České republiky, takže za uvedené období dluží na výživném částku ve výši nejméně 52.500 Kč.

Právní posouzení

3. Mám za to, že napadeným rozsudkem byl porušen zákon v neprospěch obviněné, neboť v průběhu trestního řízení vyvstal důvod nutné obhajoby podle ust. § 36 odst. 1 písm. a) trestního řádu, avšak okresní soud rozhodující ve věci toto nerefletoval. Hlavní líčení bylo konáno v rozporu s ust. § 202 odst. 4 trestního řádu.

Relevantní právní úprava

4. Podle § 36 odst. 1 písm. a) trestního řádu obviněný musí mít obhájce už v přípravném řízení, je-li ve vazbě. Ve výkonu trestu odnětí svobody, ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo na pozorování v zdravotním ústavu.
5. Podle § 202 odst. 4 trestního řádu hlavní líčení nelze konat, je-li obžalovaný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let. V případech nutné obhajoby nelze konat hlavní líčení bez přítomnosti obhájce.

Posouzení předmětné věci

7. Obviněná se bez omluvy nedostavila k hlavnímu líčení, v němž byl vyhlášen napadený rozsudek, ačkoliv byla o termínu a místě konání včas a řádně vyrozuměna. Toto hlavní líčení bylo po konstatování splnění podmínek stanovených v ust. § 202 odst. 2 trestního řádu konáno v její nepřítomnosti, dne **13. 12. 2021**.
8. Písemné vyhotovení napadeného rozsudku bylo následně obviněné doručeno dne 28. 12. 2021 do Vazební věznice v Českých Budějovicích, ve které ode dne **10. 12. 2021** vykonávala jí uložený nepodmíněný trest odnětí svobody v jiné trestní věci. Obviněná proti odsuzujícímu výroku napadeného rozsudku nepodala odvolání.
9. U obviněné byl z důvodu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody dán důvod nutné obhajoby dle ust. § 36 odst. 1 písm. a) trestního řádu. Okresní soud však obviněnou nevyzval ke zvolení obhájce, ani jí obhájce nebyl ustanoven. Tímto způsobem tedy došlo k porušení práva na obhajobu obviněné.
10. Z výše uvedeného je také zřejmé, že hlavním líčením konaným dne 13. 12. 2023 bez přítomnosti obviněné bylo porušeno ust. § 202 odst. 4 neboť obviněná byla v době konání hlavního líčení ve výkonu trestu odnětí svobody, kdy v takovém případě není možné konat hlavní líčení bez její přítomnosti, a nebyl přítomen obhájce obviněné, ačkoliv byl dán důvod nutné obhajoby. Tímto způsobem tedy rovněž došlo k porušení práva na obhajobu obviněné.

11. Po marném uplynutí lhůty pro podání odvolání proti odsuzujícímu výroku napadeného rozsudku stanovené ust. 248 odst. 1, 2 trestního řádu nelze vadu řízení, porušení práva na obhajobu obviněné, napravit v rámci řádného opravného řízení.
12. Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

13. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Nejvyšší soud:
 - 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu se vyslovil, že pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 13.12.2021, č.j. 6 T 112/202-105, byl porušen zákon v neprospěch obviněné N. M. v ustanoveních § 36 odst. 1 písm. a) trestního řádu a § 202 odst. 4 trestního řádu,
 - 2) s odkazem na § 269 odst. 2 trestního řádu napadený rozsudek, jakož i všechna další rozhodnutí na toto rozsudek obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž dojde zrušením, pozbyla podkladu, zrušil,
 - 3) a v souladu s ust. § 270 odst. 1 trestního řádu Okresnímu soudu v Českých Budějovicích přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.